

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына исламдық қаржы ұйымдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2023 жылғы 21 тамыздағы № 63 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 5 қыркүйекте № 33384 болып тіркелді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы қаулы 01.12.2023 бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының исламдық қаржы ұйымдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір қаулыларының тізбесі (бұдан әрі – Тізбе) бекітілсін.

2. Бухгалтерлік есеп департаменті (Д.А. Тайшибаева) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен (Н.Қ. Қосбаев) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген іс-шараның орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Б.Ш. Шолпанқұловқа жүктелсін.

4. Осы қаулы ресми жариялануға тиіс және 2023 жылғы 1 желтоқсаннан бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Ұлттық
Банкінің Төрағасы

Г. Пирматов

Қазақстан Ұлттық
Банкінің Төрағасы
2023 жылғы 21 тамыздағы
№ 63 Қаулыға
қосымша

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының исламдық қаржы ұйымдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір қаулыларының тізбесі

1. "Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы, "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамындағы және Қазақстан Республикасының бейрезидент - банктердің филиалдарындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6793 болып тіркелген) мынадай толықтырулар енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы, "Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамындағы және Қазақстан Республикасының бейрезидент - банктердің филиалдарындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарында:

2-тарауда:

2-параграфта:

2728-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 2729-шотпен толықтырылсын:

"2729

Инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелер";

5-параграфта:

5237-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 5238-шотпен толықтырылсын:

"5238

Инвестициялық депозит бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша шығыс";

3-тарауда:

1-параграфта:

2728-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 2729-шотпен толықтырылсын:

"2729. Инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелер (пассив).

Шоттың мақсаты: Инвестициялық депозит туралы шартқа сәйкес инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелер сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелердің сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелердің сомасын есептен шығару жазылады.";

5237-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 5238-шотпен толықтырылсын:

"5238. Инвестициялық депозит бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша шығыс (актив).

Шоттың мақсаты: Инвестициялық депозит туралы шартқа сәйкес инвестициялық депозит бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша инвестициялық депозит бойынша кіріс бөлігін төлеуге байланысты шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша жұмсалған шығыс сомасын № 4999 баланстық шотқа есептен шығару жазылады."

2. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2024 № 85 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

3. "Екінші деңгейдегі банктердегі, ипотекалық ұйымдардағы және "Қазақстан Даму Банкі" акционерлік қоғамындағы бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 31 қаңтардағы № 3 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу және Ислам банктерінің бухгалтерлік есеп жүргізу жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 27 наурыздағы № 46 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15117 болып тіркелген) мынадай толықтыру енгізілсін:

көрсетілген қаулымен бекітілген Ислам банктерінің бухгалтерлік есеп жүргізу жөніндегі нұсқаулықта:

мынадай мазмұндағы 2-1-тараумен толықтырылсын:

"2-1-тарау. Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес міндеттемелерді тану критерийлеріне сәйкес келетін инвестициялық депозиттер операцияларының бухгалтерлік есебі

45-1. Банк инвестициялық депозит туралы шарт бойынша жеке немесе заңды тұлғадан инвестициялық депозит шарты бойынша қабылданған ақша сомасына инвестициялық депозитті қабылдаған кезде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

Дт	1001	Кассадағы қолма-қол ақша
	1051	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі корреспонденттік шот
	1052	Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар
	2203	Заңды тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2204	Жеке тұлғалардың ағымдағы шоттары
Кт	2245	Инвестициялық депозиттер.

45-2. Ивестициялық депозит туралы шарт талаптарына сәйкес инвестициялық депозит бойынша клиентке тиесілі кірісті банктің есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен есептеу кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

Дт	5238	Инвестициялық депозит бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша шығыс
Кт	2729	Инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелер

клиентке инвестициялық депозит бойынша кірісті төлеу кезінде:

Дт	2729	Инвестициялық депозиттер бойынша кіріс бөлігін төлеу бойынша міндеттемелер
Кт	2203	Заңды тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2204	Жеке тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2205	Жеке тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары
	2211	Заңды тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары
	1001	Кассадағы қолма-қол ақша
	1051	Қ а з а қ с т а н Республикасының Ұлттық Банкіндегі корреспонденттік шот
	1052	Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар.

45-3. Шарт талаптарына сәйкес клиенттің ақшасын басқарғаны үшін банкке тиесілі кіріс бөлігін банктің есеп саясатында белгіленген кезеңділікпен есептеу кезінде мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады

Дт	1729	Инвестициялық депозиттермен операциялар бойынша есептелген кіріс.
Кт	4618	Инвестициялық депозиттермен операциялар бойынша қызмет үшін кіріс

және бір мезгілде:

Дт	2245	Инвестициялық депозиттер
	2203	Заңды тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2204	Жеке тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2205	Жеке тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары

	2211	Заңды тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары
Кт	1729	Инвестициялық депозиттермен операциялар бойынша есептелген кіріс.

45-4. Инвестициялық депозит клиентке қайтарылған жағдайда мынадай бухгалтерлік жазбалар жүзеге асырылады:

Дт	2245	Инвестициялық депозиттер
Кт	2203	Заңды тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2204	Жеке тұлғалардың ағымдағы шоттары
	2205	Жеке тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары
	2211	Заңды тұлғалардың талап етуге дейінгі салымдары
	1001	Кассадағы қолма-қол ақша
	1051	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі корреспонденттік шот
	1052	Басқа банктердегі корреспонденттік шоттар.
		"

4. "Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарына, өзара сақтандыру қоғамдарына және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының филиалдарына арналған бухгалтерлік есептің үлгі шот жоспарын, Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, исламдық сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының, өзара сақтандыру қоғамдарының және Қазақстан Республикасының бейрезидент - сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары филиалдарының бухгалтерлік есеп жүргізуі жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы және Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне бухгалтерлік есеп жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2017 жылғы 22 желтоқсандағы № 251 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 16390 болып тіркелген) мынадай толықтырулар енгізілсін:

2-тарауда:

1-параграфта:

1280 54-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 1280 55, 1280 56 және 1280 57-шоттармен толықтырылсын:

"1280 55 Қабылданған исламдық сақтандыру шарттары бойынша алынатын сақтандыру сыйлықақысы

1280 56 Исламдық сақтандыру ұйымының қорды басқару үшін исламдық сақтандыру қорына қойылатын талабы

1280 57 Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындау үшін исламдық сақтандыру қоры қаражатының жеткіліксіздігіне байланысты исламдық сақтандыру ұйымына қойылатын талап";

1290 25-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 1290 26-шотпен толықтырылсын:

"1290 26 Исламдық сақтандыру ұйымдары берген қарыздардың құнсыздануына арналған резерв (провизия)";

3-параграфта:

3390 19-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 3390 20-шотпен толықтырылсын:

"3390 20 Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер";

4-параграфта:

4040 18-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 4040 19-шотпен толықтырылсын:

"4040 19 Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер";

6-параграфта:

6280 44-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 6280 45-шотпен толықтырылсын:

"6280 45 Исламдық сақтандыру қорын басқарудан исламдық сақтандыру ұйымының комиссиялық кірісі";

9-параграфта:

8760-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 8770 01, 8780 01, 8780 02, 8780 03, 8780 04, 8780 05, 8780 06, 8780 07 және 8790 04-шоттармен толықтырылсын:

"8770 01 Исламдық сақтандыру шарттары бойынша клиенттердің ақшалай қаражатын есепке алу шоты

8780 01 Исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер шығынының құрауышы түріндегі шығыс

8780 02 Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы түріндегі сақтандыру шығысы

Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге

8780 03	тәуекелді түзету түріндегі сақтандыру шығысы
8780 04	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық шығыс
8780 05	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметіне байланысты шығыс
8780 06	Төлем бойынша сақтандыру шығысы
8780 07	Исламдық сақтандыру бойынша қаржылық шығыс
8790 04	Исламдық сақтандыру қорын басқару үшін комиссиялық шығыс";

8830-шоттан кейін мынадай мазмұндағы 8840 01, 8840 02, 8840 03, 8840 04, 8840 05, 8840 06, 8840 07, 8840 08, 8850 01, 8850 02, 8850 03, 8850 04, 8850 05, 8850 06, 8860 01, 8860 02, 8860 03, 8870 01, 8870 02, 8870 03, 8870 04 және 8870 05-шоттармен толықтырылсын:

"8840 01	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер
8840 02	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету
8840 03	Шығынның құраушы (исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер бойынша)
8840 04	Шығынның құраушы (исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша)
8840 05	Исламдық сақтандыру шарттары тобына жататын аквизициялық ақша ағыны бойынша міндеттемелер
8840 06	Исламдық сақтандыру шарттары тобына жататын басқа да ақша ағыны бойынша міндеттемелер
8840 07	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін туындаған шығын бойынша міндеттемелер
8840 08	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысы
8850 01	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау

8850 02	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша маржа
8850 03	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету
8850 04	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы (күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау бойынша)
8850 05	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы (қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша)
8850 06	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысы
8860 01	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздарды қайта бағалауға арналған резерв
8860 02	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және орын алған кредиттік шығынға бағалау резервтері (провизиялар)
8860 03	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша күтілетін және орын алған кредиттік шығынға бағалау резервтері (провизиялар)
8870 01	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық ақша ағынының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс
8870 02	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы бойынша шығысты түзету
8870 03	Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді азайтудан кіріс
8870 04	Исламдық сақтандыру шарттары бойынша маржаның амортизациясынан кіріс

3-тарауда:

1-параграфта:

1280 54-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 1280 55, 1280 56 және 1280 57-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"1280 55 "Қабылданған исламдық сақтандыру шарттары бойынша алынатын сақтандыру сыйлықақысы"

Мақсаты: қабылданған исламдық сақтандыру шарттары бойынша алынуға тиіс сақтандыру сыйлықақысының сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша қабылданған исламдық сақтандыру шарттары бойынша алынуға тиіс сақтандыру сыйлықақысының сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша сақтанушы сақтандыру сыйлықақысының сомасын төлеген немесе төлеуді кешіктірген кезде оны есептен шығару жазылады.

1280 56 "Исламдық сақтандыру ұйымының қорды басқару үшін исламдық сақтандыру қорына қойылатын талабы"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша туындаған қорды басқару үшін ұйымның дебиторлық берешегін есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша туындаған қорды басқару үшін ұйымның дебиторлық берешегі көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша қорды басқару үшін дебиторлық берешекті өтеу немесе ұйымның балансынан есептен шығару кезінде оны есептен шығару көрсетіледі.

1280 57 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындау үшін исламдық сақтандыру қоры қаражатының жеткіліксіздігіне байланысты исламдық сақтандыру ұйымына қойылатын талап"

Мақсаты: шарттар бойынша міндеттемелерді орындау үшін исламдық сақтандыру ұйымынан исламдық сақтандыру қоры алуға тиіс талаптардың сомасын есепке алу

Шоттың дебеті бойынша шарттар бойынша міндеттемелерді орындау үшін исламдық сақтандыру ұйымынан исламдық сақтандыру қоры алуға тиіс талаптардың сомасы жазылады

Шоттың кредиті бойынша талаптардың сомасын сақтандыру ұйымы төлеген немесе төлеуді кешіктірген кезде оны есептен шығару жазылады.";

1290 25-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 1290 26-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"1290 26 "Исламдық сақтандыру ұйымдары берген қарыздардың құнсыздануына арналған резерв (провизия)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары берген қарыздардың құнсыздануына арналған резервтер (провизиялар) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары берген қарыздардың құнсыздануына арналған бағалау резервтерінің (провизиялардың) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасын есептен шығару жазылады.";

3390 19-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 3390 20-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"3390 20 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: сыйлықақыларды бөлу тәсілі негізінде бағаланатын исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.";

4040 18-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 4040 19- шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

"4040 19 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: жалпы бағалау моделі негізінде бағаланатын исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.";

6280 44-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 6280 45-шоттың нөмірімен, атауымен және сипаттамасымен толықтырылсын:

6280 45 "Исламдық сақтандыру қорын басқарудан исламдық сақтандыру ұйымының комиссиялық кірісі"

Мақсаты: исламдық сақтандыру қорын басқарудан исламдық сақтандыру ұйымының комиссиялық кірісін есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру қорын басқарудан исламдық сақтандыру ұйымының комиссиялық кірісінің сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша басқа да кірістің сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.";

3-параграфта:

8760-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 8770 01, 8780 01, 8780 02, 8780 03, 8780 04, 8780 05, 8780 06, 8780 07 және 8790 04-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"8770 01" Исламдық сақтандыру шарттары бойынша клиенттердің ақшалай қаражатын есепке алу шоты"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттары бойынша клиенттердің ақшалай қаражатының сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша клиенттердің ақшалай қаражатының сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша клиенттердің ақшалай қаражатының сомасын оларды мақсаты бойынша пайдалану кезінде есептен шығару жазылады.

8780 01 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер шығынының құрауышы түріндегі шығыс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер шығынының құрауышын қалыптастыру бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша зиянның құрауышы жөніндегі шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша жұмсалған шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8780 02 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы түріндегі сақтандыру шығысы"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы бойынша шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша жұмсалған шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8780 03 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету түріндегі сақтандыру шығысы"

Мақсаты: сыйлықақыны бөлу тәсілін пайдалану кезінде қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді қалыптастыру бойынша шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша сыйлықақыларды бөлу тәсілін пайдалану кезінде қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді қалыптастыру бойынша шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8780 04 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық шығыс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдарының аквизициялық шығысын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдарының аквизициялық шығысы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша келтірілген шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8780 05 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметіне байланысты шығыс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметіне байланысты шығыс сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметіне байланысты шығыс сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру қызметіне байланысты жұмсалған шығыстың сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.

8780 06 "Төлем бойынша сақтандыру шығысы"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдері түріндегі шығысты есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемдері түріндегі шығыс көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша жұмсалған шығысты № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8780 07 "Исламдық сақтандыру бойынша қаржылық шығыс"

Мақсаты: ақшаның уақытша құнының әсерін және қаржылық тәуекелдің әсерін көрсететін шығысты есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша ақшаның уақытша құнының әсеріне және қаржылық тәуекелдің әсеріне байланысты шығыстың қалыптасуы/құрылуы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8790 04 "Исламдық сақтандыру қорын басқару үшін комиссиялық шығыс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру қорын басқару үшін комиссиялық шығыстың сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру қорын басқару үшін комиссиялық шығыстың сомасы жазылады.

Шоттың кредиті бойынша жұмсалған шығыстың сомасы № 5610 баланстық шотқа есептен шығарылады.";

8830-шоттың сипаттамасынан кейін мынадай мазмұндағы 8840 01, 8840 02, 8840 03, 8840 04, 8840 05, 8840 06, 8840 07, 8840 08, 8850 01, 8850 02, 8850 03, 8850 04, 8850 05, 8850 06, 8860 01, 8860 02, 8860 03, 8870 01, 8870 02, 8870 03, 8870 04 және 8870 05-шоттардың нөмірлерімен, атауларымен және сипаттамаларымен толықтырылсын:

"8840 01 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: сыйлықақыларды бөлу тәсілі негізінде бағаланатын исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны жөніндегі міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

8840 02 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетулерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзетуді азайту және (немесе) есептен шығару көрсетіледі.

8840 03 "Шығынның құрауышы (исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер бойынша)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша ақша ағыны бойынша міндеттемелер бойынша шығын құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ақша ағыны міндеттемелер бойынша шығын құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша ақша ақша ағыны міндеттемелер бойынша шығын құрауышының азаюы көрсетіледі.

8840 04 "Шығынның құрауышы (исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша шығын құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша шығын құрауышы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша шығын құрауышының азаюы көрсетіледі.

8840 05 "Исламдық сақтандыру шарттары тобына жататын аквизициялық ақша ағыны бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын аквизициялық ақша ағыны бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағыны бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша аквизициялық ақша ағыны бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

8840 06 "Исламдық сақтандыру шарттары тобына жататын басқа да ақша ағыны бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының танылған тобына жататын, бірақ аквизициялық ақша ағыны болып табылмайтын басқа да ақша ағынына қатысты міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттарының тобына жататын басқа да ақша ағыны бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша басқа да ақша ағыны бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

8840 07 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін туындаған шығын бойынша міндеттемелер"

Мақсаты: өткен кезеңдердің қызметтеріне қатысты шарттарды орындау бойынша ақша ағынын қамтитын исламдық сақтандыру ұйымдары үшін туындаған сақтандыру шығыны бойынша міндеттемелерді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін туындаған сақтандыру шығыны бойынша міндеттемелер көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін туындаған сақтандыру шығыны бойынша міндеттемелерді есептен шығару/азайту көрсетіледі.

8840 08 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысы"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынының бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынының бағалау сомасы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынының бағалау сомасын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

8850 01 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалауды есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша күтілетін ақша ағынының ең жақсы бағасы көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша есептік бағалаулар өзгерген кезде күтілетін ақша ағынының ең жақсы бағасын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

8850 02 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша маржа" (пассивті).

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаны есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржа көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның есептен шығарылуы көрсетіледі.

8850 03 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тәуекелді қаржылық емес тәуекелге түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тәуекелді қаржылық емес тәуекелге түзетудің азаюы және (немесе) есептен шығарылуы көрсетіледі.

8850 04 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы (күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау бойынша)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау бойынша шығын компонентін есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау бойынша шығын компоненті көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін күтілетін ақша ағынын ең жақсы бағалау бойынша шығын компонентінің азаюы көрсетіледі.

8850 05 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы (қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзету бойынша)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелді тәуекелге түзету бойынша шығынның құрауышын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тәуекелді қаржылық емес тәуекелге түзету бойынша шығынның құрамдас бөлігі көрсетіледі

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелдік түзету бойынша залал шығынның құрамдас бөлігінің азаюы көрсетіледі.

8850 06 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру сыйлықақысы"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынын бағалау сомасын есепке алу.

Шоттың дебеті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынын бағалау сомасы көрсетіледі.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру шарттары бойынша болашақ ақша ағынын бағалау сомасын есептен шығару және (немесе) азайту көрсетіледі.

8860 01 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздарды қайта бағалауға арналған резерв"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздардың құнын қайта бағалау резервтерінің сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы ескерілетін қарыздардың құнын оң қайта бағалау сомасы, сондай-ақ олар бойынша шығарылған немесе исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тиісті баланстық шоттармен

корреспонденцияда қаржы активтерінің басқа санатына аударылған жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы ескерілетін қарыздардың құнын теріс қайта бағалау сомасы, сондай-ақ олар бойынша шығарылған немесе исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тиісті баланстық шоттармен корреспонденцияда қаржы активтерінің басқа санатына аударылған жинақталған қайта бағалау сомасы жазылады.

8860 02 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын бағалы қағаздар бойынша күтілетін және орын алған кредиттік шығынға бағалау резервтері (провизиялар)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша шығынды жабуға арналған резервтер (провизиялар) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қаржы активтері бойынша шығынды жабуға құрылатын резервтердің (провизиялардың) сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасы исламдық сақтандыру ұйымдары үшін баланстан қаржы активі бойынша талаптарды жойған немесе есептен шығарған кезде әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс арқылы ескерілетін қаржы активтері бойынша шығынды жабуға есептен шығарылады.

8860 03 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша күтілетін және орын алған кредиттік шығынға бағалау резервтері (провизиялар)"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша шығынды жабуға арналған резервтер (провизиялар) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша басқа жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қарыздар бойынша шығынды жабуға құрылатын резервтердің (провизиялардың) сомасы олардың күші жойылған немесе исламдық сақтандыру ұйымдары үшін баланстан қаржы активі бойынша талаптар есептен шығарылған кезде жазылады.

Шоттың дебеті бойынша құрылған резервтердің (провизиялардың) сомасын исламдық сақтандыру ұйымдары үшін өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін заемдар бойынша шығынды жабуға есептен шығару жазылады.

8870 01 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық ақша ағынының құнсыздануы бойынша резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) кіріс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық ақша ағынының құнсыздануы бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіру (жою) сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін аквизициялық ақша ағынының құнсыздануы бойынша құрылған резервтерді (провизияларды) қалпына келтіруден (жоюдан) түскен кіріс сомасы жазылады.

Шоттың дебеті бойынша кіріс сомасын № 5610 баланстық шотқа есептен шығару жазылады.

8870 02 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығынның құрауышы бойынша шығысты түзету"

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығысты азайту кезінде шығын құрауышы бойынша шығысты түзету сомасын есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін шығын компоненті бойынша шығысты түзету көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша № 5610 баланстық шотқа түзетуді есептен шығару көрсетіледі.

8870 03 "Исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді азайтудан кіріс".

Мақсаты: исламдық сақтандыру ұйымдары үшін қаржылық емес тәуекелге тәуекелді түзетуді азайтудан кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша исламдық сақтандыру ұйымдары үшін тәуекелді қаржылық емес тәуекелге түзетудің азаюына байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8870 04 "Исламдық сақтандыру шарттары бойынша маржаның амортизациясынан кіріс"

Мақсаты: исламдық сақтандыру шарттарының топтары бойынша шартта көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясынан кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша көзделген қызметтер үшін маржаның амортизациясына байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі.

8870 05 "Сақтандыру түсімі (исламдық сақтандырудан кіріс)"

Мақсаты: кезең ішінде қызмет көрсету салдарынан сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің азаюына байланысты сақтандыру бойынша кірісті есепке алу.

Шоттың кредиті бойынша кезең ішінде қызметтер көрсету салдарынан сақтандыру өтемінің қалған бөлігі бойынша міндеттемелердің азаюына байланысты кіріс көрсетіледі.

Шоттың дебеті бойынша кірісті № 5610 баланстық шотқа есептен шығару көрсетіледі."

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкі Басқармасының
исламдық қаржы ұйымдарының
бухгалтерлік есеп жүргізуі
мәселелері бойынша өзгерістер
мен толықтырулар енгізілетін
кейбір қаулылары тізбесіне
қосымша

Ескерту. Қосымшаның күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 24.12.2024 № 85 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК